

Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 29. 6. 1999, sp. zn. 11 To 79/99

Číslo: 37/2000

Právní věta:

Úkonem právní služby podle § 11 odst. 1 písm. c) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění vyhlášky č. 235/1997 Sb., za nějž náleží odměna, je jen taková další porada obhájce s obviněným, která přesáhla jednu hodinu. Za další porady kratšího trvání odměna nenáleží bez ohledu na to, že v součtu přesáhly jednu hodinu.

Soud: Vrchní soud v Praze

Datum rozhodnutí: 29.06.1999

Spisová značka: 11 To 79/99

Číslo rozhodnutí: 37

Číslo sešitu: 7

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Odměna ustanoveného obhájce

Předpisy: 177/1996 Sb. § 11 odst. 1 písm. e) 141/1961 Sb. § 151 odst. 2

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Vrchní soud v Praze zrušil ke stížnosti obhájce usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 10. 5. 1999 sp. zn. 9 T 4/98 v trestní věci proti odsouzenému J. T. a JUDr. K. Š. přiznal za obhajobu odsouzeného J. T. odměnu a náhradu hotových výdajů v částce 97 173,50 Kč.

Z odůvodnění:

Napadeným usnesením Krajského soudu v Českých Budějovicích z 10. 5. 1999 sp. zn. 9 T 4/98 byla JUDr. K. Š., ustanovenému obhájci ve věci obviněného J. T., stíhaného pro trestné činy krádeže, porušování domovní svobody a poškozování cizí věci, přiznána celková odměna a náhrada hotových výdajů obhájce ve výši 93 573,50 Kč.

Proti tomuto usnesení podal obhájce v zákonné lhůtě stížnost, v níž vznáší dvě námitky.

Podle názoru stěžovatele mu nebyla stanovena a přiznána úhrada za celkem devět úkonů právní služby spočívajících v dalších poradách s klientem přesahujících jednu hodinu, když podle stěžovatele ustálená judikatura připouští sčítat úkony právní služby uvedené v § 11 odst. 1 písm. c) vyhl. č. 177/1996 Sb.

Za účast při hlavním líčení u Krajského soudu v Českých Budějovicích ve dnech 9. 6. 1998 až 11. 6.

1998 podle protokolů z jednání měla být poskytnuta náhrada za devět úkonů právní služby po 1 800 Kč, tj. celkem 16 200 Kč, a nikoliv za osm úkonů ve výši 14 400 Kč. Za účast při hlavním líčení u Krajského soudu v Českých Budějovicích ve dnech 20. 7. 1998 až 22. 7. 1998 podle protokolu z jednání měla být poskytnuta náhrada za sedm úkonů právní služby po 1800 Kč, tj. celkem 12 600 Kč, a nikoliv za pět úkonů v částce 9000 Kč.

S přihlédnutím ke shora uvedenému by podle názoru stěžovatele měla být opravena i částka paušálních náhrad, která by měla být zvýšena podle skutečně poskytnutých právních služeb ve smyslu § 13 odst. 3 citované vyhlášky. Proto stěžovatel navrhuje, aby vrchní soud postupoval podle § 149 odst. 1 písm. b) tr. ř.

Z podnětu podané stížnosti přezkoumal Vrchní soud v Praze v souladu s ustanovením § 147 odst. 1 tr. ř. správnost všech výroků napadeného usnesení, jakož i řízení, které mu předcházelo, a dospěl k závěru, že stížnost je částečně důvodná. Převážnou část výroku usnesení krajského soudu o odměně a náhradě hotových výdajů stěžovatel vůbec nenapadá. Týká se to především výrokové části označené jako I., kdy soud stanovil odměnu a náhradu hotových výdajů za období do 30. 6. 1996 podle vyhlášky č. 270/1990 Sb., ve znění vyhlášky č. 573/1990 Sb. Napadána je jenom část výroků uvedených v bodě II. citovaného usnesení krajského soudu za období od 1. 7. 1996, kdy soud rozhodoval podle nyní platné vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., ve znění vyhlášky č. 235/1997 Sb.

Předmětem stížnosti obhájce je především skutečnost, že krajský soud obhájci nepřiznal jím účtované úkony za další poradu s klientem, když podle názoru soudu prvního stupně nebyly splněny podmínky zákonného ustanovení § 16 odst. 1 písm. b) vyhl. č. 270/1990 Sb. ve znění vyhlášky č. 573/1990 Sb. a § 11 odst. 1 písm. c) vyhl. č. 177/1996 Sb. ve znění vyhl. č. 235/1997 Sb., neboť tato ustanovení výslovně honorují jen "další poradu s klientem přesahující jednu hodinu". Odměnu obhájce soud pak zkrátil o zaúčtované porady, které svou délkou čas jedné hodiny nepřesáhly. Z tohoto titulu byla odměna obhájce oproti předloženému vyúčtování snížena o částku 26 535 Kč. Tuto částku tvoří součet všech nepřiznaných úkonů spolu s účtovanými režijními paušály.

Skutečnost, že porady byly kratší jedné hodiny, byla ověřena dotazem na Věznici Ostrov. Vězeňská služba České republiky k žádosti soudu sdělila požadované údaje z osobního spisu odsouzeného.

Toto stanovisko soudu prvního stupně považuje vrchní soud za správné. Obě citované vyhlášky na odpovídajících místech výslovně honorují toliko "další poradu s klientem přesahující jednu hodinu". Žádná z krácených porad nedosáhla časového limitu jedné hodiny. Ve své stížnosti obhájce slučuje vždy dvě po sobě následující porady kratší jedné hodiny tak, aby v celkem 18 nepřiznaných úkonech dosáhl devíti dvojic úkonů přesahujících jednu hodinu. Časový interval mezi takto účtovanými poradami se pohybuje od minima pěti dnů do maxima 68 dnů. Zůstává otázkou, proč obhájce z 18 takto izolovaných úkonů kratších jedné hodiny vytvořil pouze dvojice a proč tyto izolované úkony nespočítal do větších celků nebo všechny dohromady. Takový postup pochopitelně postrádá logiku. Logickým výkladem odpovídajícího právního ustanovení lze dovodit, že kratší porady konané v souvislosti s připravovanými honorovanými úkony jsou započteny a odměňovány v rámci časově nejbližšího připravovaného nebo probíhajícího úkonu právní pomoci, za který se přiznává mimosmluvní odměna. Správnost postupu krajského soudu vyplývá také z gramatického výkladu příslušného ustanovení vyhlášky. Kdyby tomu bylo tak, jak předpis vykládá stěžovatel, muselo by ustanovení § 11 odst. 1 písm. c) citované vyhlášky znít jinak. Totiž namísto "další porada s klientem přesahující jednu hodinu" by ve vyhlášce muselo být "součet dalších porad s klientem, za každou započatou hodinu."

Publikovaná judikatura neposkytuje oporu pro požadavek stěžovatele, ale naopak je v souladu s rozhodnutím krajského soudu. Rozhodnutí č. 19/1992 Sb. rozh. tr. připouští sčítání doby jednání

toliko při pouhém přerušení jednání soudu např. za účelem přestávky, nikoliv však doby, kdy bylo jednání soudu odročeno.

Rozhodnutí č. 7/1998 Sb. rozh. tr. opakuje, že do doby účasti na jednání před soudem, tedy do úkonu právní služby, lze zahrnovat jen ty přestávky, kdy jednání bylo přerušeno na dobu 30 minut a kratší. Nelze tedy do úkonů právní služby zahrnovat paušálně všechny přestávky v hlavním líčení, zvlášť trvají-li delší dobu. Výhrady lze mít i ke způsobu, jímž stěžovatel účelově sčítal úkony tak, aby dosáhl nejvyššího počtu paušálních náhrad podle ustanovení § 13 odst. 3 advokátního tarifu. Ze všech těchto důvodů považuje senát vrchního soudu požadavek stěžovatele na přiznání mimosmluvní odměny za další porady s klientem nedosahující jedné hodiny za požadavek nepodložený.

Naproti tomu jako částečně důvodný považuje stížnostní soud požadavek na zvýšení odměny obhájce za účast při hlavním líčení u krajského soudu ve dnech 9. 6. 1998 až 11. 6. 1998 a ve dnech 20. 7. až 22. 7. 1998. Z napadeného usnesení vyplývá, že krajský soud za účast na hlavním líčení považoval pouze čistý čas, kdy líčení probíhalo, a nezahrnul do doby hlavního líčení kratší přestávky za účelem odpočinku nebo fyzické potřeby. V souladu s rozhodnutím č. 7/1998 Sb. rozh. tr. pokládá stížnostní soud za oprávněné do doby rozhodné pro vyplacení mimosmluvní odměny zahrnout také dobu, kdy soud nejednal, pokud nebyla delší než 30 minut, a na tuto dobu bylo jednání přerušeno. Po takto provedených opravách je nutno v prvním případě přiznat obhájci namísto odměny za celkem 14 hodin 55 minut odměnu za 18 hodin, tedy za devět úkonů. Ve druhém případě pak namísto 9 hodin 45 minut dobu 11 hodin 5 minut, tedy namísto pěti úkonů šest úkonů. Doba, kterou stěžovatel považuje za podklad pro přiznání odměny v prvním případě, odpovídá devíti úkonům, což je v souladu s citovaným stanoviskem; v druhém případě pak požaduje odměnu za sedm úkonů, ale přísluší mu podle citovaného stanoviska odměna toliko za šest úkonů. Celkem tedy proti napadenému usnesení je třeba přiznat obhájci navíc dva úkony podle § 11 odst. 1 písm. g) advokátního tarifu po 1 800 Kč, tedy celkem 3600 Kč.

Protože stížnost obhájce byla shledána částečně důvodnou a požadovaná odměna byla ve výše uvedeném smyslu nedůvodně krácena, stížnostní soud podle § 149 odst. 1 písm. a) tr. ř. napadené usnesení zrušil. Vzhledem k tomu, že skutkový stav věci byl v rozhodnutí krajského soudu dostatečně zjištěn a v ostatních směrech nebyl ani napadán, nebylo třeba provádět další dokazování.

Vrchní soud potom sám rozhodl tak, že podle § 151 odst. 2, 3 tr. ř. stanovil obhájci odměnu v již přiznané výši zvýšené o částku 3600 Kč. Celkově tedy byla obhájci přiznána odměna a náhrada hotových výdajů v částce 97 173,50 Kč.

Požadovanou paušální náhradu za vnitrostátní poštovné, místní hovorné a přepravné pak obhájci nebylo možno zvýšit, protože počet jednání před krajským soudem se ani po úpravě provedené vrchním soudem nezvýšil a v napadeném rozhodnutí byl zjištěn správně.